

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΔΑΙΜΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ(4,4)
Ημερομ. Καταθέτοντος 25.7.14

Αθήνα, 25/07/2014

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Εσωτερικών

Θέμα: Εκρηκτικό το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στη Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου

Η υπόθεση της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Ρεθύμνου έχει φτάσει σε εκρηκτικό σημείο λόγω του υπερκορεσμού και της εκτός περιβαλλοντικών όρων λειτουργίας του ΧΥΤΑ Αμαρίου, ο οποίος δέχεται από το 2007, μετά το κλείσιμο του ΧΥΤΑ Μαρουλά που είχε μετατραπεί σε ρυπογόνα χωματερή, το σύνολο των απορριμμάτων των 5 δήμων της Π.Ε. Ρεθύμνου (48.000 τόνους ετησίως).

Ο ΧΥΤΑ Αμαρίου, λόγω της διαχρονικής ολιγωρίας των τοπικών αυτοδιοικητικών αρχών όσον αφορά στο σχεδιασμό, στη χωροθέτηση και στην πρώθηση εναλλακτικών λύσεων σε επίπεδο Νομού, μετεξελίχθηκε σε μόνιμο και αποκλειστικό αποδέκτη όλων των στερεών αποβλήτων του Νομού Ρεθύμνου, εξαντλώντας εδώ και καιρό όλες τις δυνατότητες περιβαλλοντικά αποδεκτής και υγειονομικά ασφαλούς λειτουργίας του. Σήμερα, ο ΧΥΤΑ Αμαρίου μετατρέπεται σιγά-σιγά σε μια ανεξέλεγκτη χωματερή, σε μια περιβαλλοντική και υγειονομική «βόμβα» έτοιμη να εκραγεί, με διαπιστωμένη πλέον την επιφανειακή ρύπανση στην ευρύτερη περιοχή από τη διαρροή στραγγιδίων που φτάνουν μέσω του Αρκαδιώτη ποταμού μέχρι τη θάλασσα (τα αρμόδια όργανα ελέγχου έχουν επιβάλλει επανειλημμένα χρηματικά πρόστιμα στο φορέα διαχείρισης του ΧΥΤΑ, ενώ παράλληλα και το Λιμενικό έχει καταθέσει σχετική μηνυτήρια αναφορά) και με πιθανολογούμενη την ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα της περιοχής του τέως Δήμου Αρκαδίου.

Στα πλαίσια του σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων της Περιφέρειας Κρήτης έχει αποφασιστεί η κατασκευή με ευρωπαϊκά κονδύλια μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων μηχανικής ανακύκλωσης-κομποστοποίησης και Χώρου Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), συνολικού προϋπολογισμού 39 εκ. ευρώ. Η κατασκευή της νέας μονάδας έχει καθυστερήσει διότι τελικά δεν έγινε δυνατό να χρηματοδοτηθεί στην προηγούμενη χρηματοδοτική περίοδο (ΕΣΠΑ 2007-2013) -παρότι το έργο εμφανιζόταν ως έτοιμο προς δημοπράτηση- ενώ οι σχετικές μελέτες βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της έγκρισης από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Είναι προφανής η ανάγκη της κατ' αρχήν σωστής εκτέλεσης της «ενδιάμεσης επέκτασης» του ΧΥΤΑ και ταυτόχρονα της επιτάχυνσης των διαδικασιών υλοποίησης του νέου έργου, έτσι ώστε να μπορεί να ενταχθεί έγκαιρα σε τομεακό πρόγραμμα του ΣΕΣ, πριν προκληθούν ανυπολόγιστες και μη αναστρέψιμες βλάβες στο περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων της περιοχής.

Η διαχείριση των απορριμμάτων αποτελεί ένα από τα πλέον σοβαρά και άλιτα περιβαλλοντικά προβλήματα στη χώρα και εκθέτει ανεπανόρθωτα το μοντέλο άσκησης εξουσίας από το Κράτος και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που είχε ως βασικό του στοιχείο το

έλλειμμα δημοκρατικού προγραμματισμού και την αποφυγή του πολιτικού κόστους. Ταυτόχρονα αναδεικνύει τα όρια του αναπτυξιακού-καταναλωτικού μοντέλου των τελευταίων δεκαετιών, η υπέρβαση του οποίου είναι κρίσιμη προϋπόθεση για την έξοδο από την οικονομική κρίση και για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας με όρους αειφορίας, κοινωνικής δικαιοσύνης, σεβασμού των δικαιωμάτων και της ποιότητας ζωής των ανθρώπων. Για να ξεπεραστεί η δυσπιστία και η ανασφάλεια των πολιτών απέναντι στις προτεινόμενες λύσεις, χρειάζονται «μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης» με άλλο τρόπο λειτουργίας των αυτοδιοικητικών θεσμών, με ενημέρωση, διαβούλευση, διαφάνεια, λογοδοσία και δημοκρατική νομιμοποίηση των αποφάσεων, με οριστική εγκατάλειψη των σχεδίων για ρυπογόνα και κοστοβόρα εργοστάσια καύσης απορριμμάτων και ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης που πρωθυπότητα διαπλεκόμενα επιχειρηματικά συμφέροντα, με ενεργό εμπλοκή της κοινωνίας στη διαδικασία και στον έλεγχο της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε ότι χωρίς την υιοθέτηση στη πράξη από την Πολιτεία της λογικής της μείωσης του όγκου των απορριμμάτων και χωρίς τη συνεισφορά των πολιτών στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος που δίνει έμφαση στη διαλογή στην πηγή-ανάκτηση-επαναχρησιμοποίηση-ανακύκλωση υλικών, χωρίς μια νέα συλλογική ωριμότητα και κοινωνική υπευθυνότητα, οποιαδήποτε λύση θα έχει περιορισμένο χρόνο ζωής και θα ανακυκλώσει σύντομα το σημερινό αδιέξοδο. Και οφείλουμε ταυτόχρονα να επισημάνουμε ότι τόσο το Κράτος, όσο και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ειδικά στο Νομό Ρεθύμνου, ελάχιστα έχουν κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποιο είναι το ακριβές χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εγκρίσεων των μελετών και ένταξης σε τομεακό πρόγραμμα του ΣΕΣ του έργου της μονάδας μηχανικής ανακύκλωσης απορριμμάτων-κομποστοποίησης-επεξεργασίας βιοαερίου-ΧΥΤΥ στο χώρο του ΧΥΤΑ Αμαρίου; Γιατί παρατηρείται η σημερινή καθυστέρηση στη υλοποίηση του έργου;
2. Θα χρηματοδοτήσει το Υπουργείο συνολικότερη μελέτη για την διαπίστωση πιθανής ρύπανσης της ευρύτερης υδρολογικής λεκάνης του Αρκαδιώτη ποταμού και των παρακείμενων γεωτρήσεων;
3. Θα χρηματοδοτήσει το Υπουργείο προγράμματα και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών, στην κατεύθυνση της μείωσης του όγκου των απορριμμάτων, της διαλογής στην πηγή-ανάκτησης-επαναχρησιμοποίησης-ανακύκλωσης υλικών;
4. Μπορεί να διασφαλίσει το Υπουργείο ΠΕΚΑ ότι με την πρωθυπόμενη από την κυβέρνηση αφαίρεση από την Αυτοδιοίκηση της αρμοδιότητας διαχείρισης των απορριμμάτων και της μεταφοράς της στο κεντρικό Κράτος (με βάση τον προτεινόμενο νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων), θα κατασκευαστεί η νέα μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων στην Π.Ε. Ρεθύμνου με δημόσιους πόρους, χωρίς λύσεις τύπου ΣΔΙΤ που θα επιβαρύνουν πολλαπλάσια τους δημότες και χωρίς τον κίνδυνο υιοθέτησης τεχνολογιών καύσης απορριμμάτων που πρωθυπότητα ως «ύστατη επιλογή» εν όψει ενός -εν πολλοίς- μεθοδευμένου αδιεξόδου;

Ο ερωτών βουλευτής

Ξανθός Ανδρέας